

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

im. Stanisława Staszica

w Lidzbarku Warmińskim

PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

Przewodniczący Rady Pedagogicznej: Marek Chyl ....., w dniu 29.09 2017 r.

Przewodniczący Rady Rodziców: Kazimiera Wyrębek....., w dniu 28.09.2017 r.

Spis treści

Spis treści	2
Podstawa prawna.....	3
Misja, wizja szkoły	4
Model absolwenta.....	5
Cele	5
Zadania i formy realizacji Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły.....	6
1. Tworzenie warunków do pracy wychowawczej i bezpiecznego przebywania ucznia w szkole	6
2. Wyrównywanie warunków startu szkolnego i poprawa sytuacji materialnej ucznia.	9
3. Kształtowanie więzi emocjonalnej ucznia ze szkołą i środowiskiem lokalnym	10
4. Wychowanie do samorządności i tworzenie współpartnerstwa uczniów i nauczycieli.....	12
5. Indywidualizacja pracy wychowawczo – dydaktycznej z uczniem.....	14
6. Rozbudzanie aspiracji życiowych i przeciwdziałanie bierności społecznej.....	15
7. Współpraca z rodzicami w zakresie wychowania.....	16
8. Poprawa frekwencji na zajęciach lekcyjnych.....	17
9. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.....	18
10. Przeciwdziałanie uzależnieniom i cyberprzemocy.....	20
11. Propagowanie zdrowego stylu życia i działań ekologicznych	22
12. Wychowanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym i rekreacji.	23
13. Wychowanie patriotyczne i moralne.	24
14. Wychowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu gospodarczym kraju.	25
Przewidywane efekty i ewaluacja.....	27

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Lidzbarku Warmińskim opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Działania zawarte w programie są spójne z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania oraz statutem szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku lokalnym i szkolnym:

1. Wyników ewaluacji programu wychowawczego i profilaktyki.
2. Wniosków z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły za rok szkolny 2016/2017.
3. Wyników przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej: Diagnoza postaw i wybranych wartości, które kierują postępowaniem ucznia.
4. Zapisów w dokumentacji szkolnej.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59; 949);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);
4. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578);
6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2016 r. poz. 1817, 1948, z 2017 r. poz. 60, 573).
7. Statut Szkoły.

Nauczanie i wychowanie, respektując chrześcijański system wartości, za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.

Misja Szkoły

Emocjonalne i merytoryczne przygotowanie ucznia do aktywnego życia:

- przygotowanie do wejścia w dorosłe życie,
- pomoc w pełnym rozwoju talentów,
- pobudzanie motywacji do ciągłego uczenia się i samorozwoju,
- promowanie pozytywnych zachowań międzyludzkich,
- kształtowanie postaw tolerancji wobec siebie i innych,
- współpracę z rodzicami/opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole wśród społeczności szkolnej
- promowanie zdrowego stylu życia,
- wyrabianie poczucia własnej tożsamości i wartości oraz wiary w siebie,
- nawiązywanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w profilaktyce,
- uczenie krytycznego stosunku do mediów,
- stwarzanie warunków oraz klimatu przyjaznego uczniowi, sprzyjającemu otwartości i wzajemnemu zaufaniu,
- wdrażanie panujących norm i zasad przyjętych przez społeczeństwo,
- doskonalenie i kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów oraz eliminowanie zachowań agresywnych,
- wzmacnianie postawy asertywnej wśród uczniów,
- rozbudzanie aspiracji życiowych.

Wizja Szkoły

Szkoła dąży do osiągnięcia wysokiej oceny wśród wszystkich podmiotów szkoły.

Uczeń:

- chętnie chodzi do szkoły i dobrze się w niej czuje,
- ma poczucie bezpieczeństwa,
- może uczestniczyć w dodatkowych zajęciach rozwijających jego zainteresowania,
- jest doceniany i oceniany według jasno określonych kryteriów.

Rodzic:

- współtworzy proces wychowawczy,
- akceptuje cele i działania szkoły,
- aktywnie włącza się w funkcjonowanie szkoły.

Nauczyciel:

- jest wychowawcą niezależnie od pełnionych funkcji,
- jest autorytetem i równocześnie partnerem uczniów,
- wszelkie działania pedagogiczne wiąże z wychowaniem,

- podejmuje takie działania, które sprzyjają budowaniu etyczno-moralnej osobowości ucznia,
- stale współpracuje z rodzicami,
- ciągle się samodoskonali,
- uznaje samorządność za niezbędny czynnik do podejmowania społecznej odpowiedzialności,
- przekazuje pozytywne wzorce kulturowe.

Model absolwenta:

- jest przygotowany do samodzielnego zdobywania wiedzy,
- zna swoją tożsamość narodową i regionalną,
- ma dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie wartości moralnych, etycznych i patriotycznych,
- potrafi korzystać i interpretować informacje z różnych źródeł,
- dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych,
- potrafi pokonywać trudności,
- posiada dobre wzorce kulturowe,
- akceptuje sam siebie,
- jest człowiekiem kreatywnym.

Cele

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia.
2. Kształtowanie więzi emocjonalnej ucznia ze szkołą i środowiskiem lokalnym. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
4. Rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. Tworzenie współpartnerstwa uczniów i nauczycieli. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole.
5. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
6. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.
7. Tworzenie warunków do pracy wychowawczej i bezpiecznego przebywania ucznia w szkole.
8. Współpraca z rodzicami w zakresie wychowania, budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
9. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.
10. Przygotowanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym i rekreacji.

Zadania i formy realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły

1. Tworzenie warunków do pracy wychowawczej i bezpiecznego przebywania ucznia w szkole

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Planowanie i przygotowanie posiedzeń i zebrań : a) Rad Pedagogicznych, b) Zespołu Kierowniczego, c) Komisji Postępu Pedagogicznego, d) Komisji Przedmiotowych, e) Zebrań z pracownikami administracji i obsługi.	dyrekcja, przewodniczący komisji, kierownik administracji	zgodnie z Planem Pracy Szkoły
2.	Sporządzanie przydziałów czynności nauczycieli i pracowników.	dyrektor	IX
3.	Sporządzanie harmonogramu obserwacji zajęć dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych.	dyrekcja	raz w półroczu
4.	Ustalenie na posiedzeniach Zespołu Kierowniczego założeń do corocznych planów pracy szkoły, uwzględniających propozycję młodzieży i rodziców.	Zespół Kierowniczy	V, VI
5.	Przygotowanie przez Szkolną Komisję Postępu Pedagogicznego i Komisje Przedmiotowe zadań i form ich realizacji w zakresie podniesienia efektów nauczania i wychowania.	Szkolna Komisja Postępu Pedagogicznego, komisje przedmiotowe	przed rozpoczęciem roku szkolnego
6.	Upowszechnianie doświadczeń w zakresie modernizowania procesu wychowawczego.	Szkolna Komisja Postępu Pedagogicznego, pedagog	zgodnie z potrzebami
7.	Opracowywanie rocznych planów pracy wychowawczej dla każdej klasy.	wychowawcy, pedagog	IX
8.	Organizacja pracy w szkole poprzez: a) opracowanie tygodniowego planu lekcji i zajęć pozalekcyjnych, b) ustalenie stałego dnia zebrań z rodzicami w szkole, c) ustalenie czasu pracy biblioteki, d) ustalenie czasu pracy pedagoga szkolnego i doradcy zawodowego.	dyrekcja, bibliotekarze, pedagog, doradca zawodowy,	VIII, IX
9.	Opracowanie harmonogramu Dni Inicjatyw Klas.	Samorząd Uczniowski	IX

10.	Organizowanie współpracy z zakładami i firmami szkolącymi uczniów: a) spotkania kierownictwa szkoły i członków Rady Pedagogicznej z przedstawicielami zakładów pracy i firm.	dyrekcja, kierownik szkolenia praktycznego, wychowawcy, doradca zawodowy	wg. harmonogramu
11.	Doskonalenie systemu obiegu informacji: a) informacje na tablicy ogłoszeń, w pokoju nauczycielskim, gablotach szkolnych i apelach, b) prowadzenie księgi zarządzeń, c) prowadzenie szkolnej strony internetowej, d) prowadzenie dziennika elektronicznego.	dyrekcja administrator szkolnej strony internetowej, e-dziennika	rok szkolny
12.	Uczestnictwo nauczycieli, opiekunów Samorządu Uczniowskiego, pedagoga w różnych formach kształcenia związanych z problematyką wychowawczą: a) kursy, studia podyplomowe, konferencje, warsztaty itp.	dyrekcja, nauczyciele	rok szkolny
13.	Dbłość o czystość języka i kulturę słowa na lekcjach i przerwach. Konkurs savoir-vivre, zajęcia z wychowawcą.	nauczyciele i pracownicy szkoły, pedagog	wg. harmonogramu
14.	Kontrolowanie i ocenianie stopnia realizacji planowanych zadań.	dyrekcja, Zespół Kierowniczy, Rada Pedagogiczna,	wg. harmonogramu
15.	Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły: Statutem, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, WZO i innymi regulaminami ze szczególnym zwróceniem uwagi na zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa uczniów.	wychowawcy, dyrekcja, pedagog, nauczyciele	IX-XI
16.	Funkcjonowanie „Skrzynki zaufania” - przekazywania m.in. informacji o poczuciu zagrożenia przez uczniów.	uczniowie, dyrekcja, pedagog	cały rok
17.	Zapewnienie uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej w nagłych przypadkach.	pielęgniarka szkolna, Szkolna Służba Medyczna	cały rok
18.	Podnoszenie poziomu umiejętności nauczycieli w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, studiach podyplomowych.	nauczyciele	cały rok
19.	Zapoznanie uczniów z zasadami ewakuacji. Przeprowadzenie próbnej ewakuacji.	Zespół d.s. Bezpieczeństwa i Profilaktyki	IX-X

20.	Przeprowadzenie szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	Szkolna Służba Medyczna	IX -X
21.	Zapewnienie bezpieczeństwa, ładu i porządku w szkole poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • pełnienie dyżurów podczas przerw przez nauczycieli i wychowawców, • udoskonalanie regulaminów korzystania z pomieszczeń i sprzętu, • systematyczną kontrolę stanu technicznego urządzeń w szkole. 	dyrekcja, nauczyciele kierownik administracji	cały rok
22.	Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki poprzez objęcie budynków i terenu szkolnego nadzorem kamer CCTV (monitoring). Zapisy monitoringu mogą być wykorzystywane w ramach realizacji misji wychowawczej szkoły.	dyrekcja, Rada Pedagogiczna pedagog	cały rok

2. Wyrównywanie warunków startu szkolnego i poprawa sytuacji materialnej ucznia

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Pomoc w nauce uczniom słabszym: a) pomoc koleżeńska, b) kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, c) sporządzenie ewidencji uczniów posiadających opinie z PPP lub z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności, d) ustalenie i realizacja form pomocy.	nauczyciele, pedagog, SU	
2.	Kształtowanie postaw tolerancji wobec siebie i innych.	wychowawcy, opiekun SU	cały rok
3.	Kształtowanie efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie.	wychowawcy, nauczyciele	cały rok
4.	Diagnozowanie sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów.	wychowawcy, pedagog	zgodnie z potrzebami
5.	Diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów.	wychowawcy, pedagog	zgodnie z potrzebami
6.	Organizowanie pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji: a) prowadzenie giełdy podręczników, b) wyprawka szkolna, c) kierowanie do MOPS/GOPS, d) stypendia socjalne, e) akcje charytatywne.	wychowawcy, pedagog SU, Rada Rodziców	IX/X wg zgłoszonych potrzeb i możliwości

3. Kształtowanie więzi emocjonalnej ucznia ze szkołą i środowiskiem lokalnym

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Zapoznanie młodzieży z patronami szkół: <ul style="list-style-type: none"> • Michał Kajka – patron Zasadniczej Szkoły Zawodowej, • Stanisław Staszic – patron Zespołu Szkół Zawodowych. 	dyrektor, wychowawcy klas, opiekun Szkolnej Izby Tradycji, SU	wg planów wychowawczych klas, VI
2.	Wzbogacanie ekspozycji w Szkolnej Izbie Tradycji i wykorzystywanie jej do celów wychowawczych.	dyrektor, wychowawcy klas, opiekun Szkolnej Izby Tradycji.	praca ciągła
3.	Prowadzenie Kroniki Szkoły i kronik klasowych w różnych formach.	wychowawcy, kronikarze klas, opiekun Kroniki Szkoły	cały rok
4.	Popularyzowanie osiągnięć szkoły: <ul style="list-style-type: none"> • na apelach szkolnych, • na zebraniach z rodzicami, • na stronie internetowej szkoły, • w mediach. 	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, opiekun SU	cały rok
5.	Udział młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> • w imprezach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych. 	dyrekcja, wychowawcy.	zgodnie z harmonogramem
6.	Praca z uczniem zdolnym poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • realizację dodatkowych zajęć przedmiotowych, • przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. 	nauczyciele poszczególnych przedmiotów	cały rok
7.	Rozwijanie talentów uczniów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie uczniów do występów w czasie uroczystości szkolnych i pozaszkolnych, • organizowanie konkursów plastycznych, • organizowanie konkursów recytatorskich, krasomówczych, muzycznych. 	opiekun SU, wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok
8.	Rozwijanie zdolności i pasji sportowych poprzez:	dyrekcja,	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie do udziału w konkursach i zawodach sportowych, • działalność szkolnych drużyn sportowych (piłka koszykowa, piłka siatkowa, piłka nożna, lekkoatletyka). 	nauczyciele w-f-u, trenerzy drużyn sportowych.	
9.	Praca z uczniem mało zdolnym lub sprawiającym trudności wychowawcze <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, oraz z instytucjami wspierającymi wychowawczą rolę szkoły, • konsultacje przedmiotowe nauczycieli, • zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. 	dyrekcja, wychowawcy, pedagog,	cały rok
10.	Adaptacja uczniów klas pierwszych do środowiska szkolnego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia integracyjne, • wycieczki integracyjne, • ślubowanie i otrzęsiny klas I. 	wychowawcy, pedagog	IX
11.	Organizowanie życia wewnętrznego klasy: <ul style="list-style-type: none"> • klasowe imprezy okolicznościowe, • wycieczki klasowe. 	wychowawcy, samorzady klasowe	wg programów wychowawczych klas
12.	Organizacja Święta Szkoły.	SU i nauczyciele	VI
13.	Organizacja Dnia Otwartego Szkoły.	SU i nauczyciele	IV -V

4. Wychowanie do samorządności i tworzenie współpartnerstwa uczniów i nauczycieli, kształtowanie postawy prospołecznej.

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Rozwijanie autorytetu Samorządu Uczniowskiego poprzez przestrzeganie regulaminu Samorządu Uczniowskiego.	dyrekcja, SU, nauczyciele	cały rok
2.	Sporządzenie Harmonogramu Dni Inicjatyw Klas.	opiekunowie i członkowie SU	IX
3.	Organizowanie i czuwanie nad przebiegiem dni inicjatyw poszczególnych klas: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie apeli, • opracowywanie haseł, cytatów na tablicach samorządowe, • organizowani życia klasy (np.: Mikołajki, Wigilia, wycieczki, Połowinki). 	samorządy klasowe, opiekunowie SU, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem
4.	Organizacja i udział młodzieży w przedsięwzięciach dotyczących pracy wolontariatu (Szkolny Klub Wolontariatu) <ul style="list-style-type: none"> • przedświąteczne zbiórki żywności, • akcja zbierania nakrętek, • inne akcje charytatywne. 	opiekunowie i członkowie SU	wg potrzeb
5.	Sprawowanie opieki nad grobami nauczycieli i pracowników szkoły.	opiekunowie i członkowie SU	X/XI
6.	Współorganizowanie uroczystości szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> • rozpoczęcie i zakończenie każdego roku szkolnego, • Ślubowanie i Otrzęsiny klas pierwszych, • Ostatni Dzwonek klas kończących naukę, • Połowinki i Studniówki, wigilie szkolne • Pierwszy Dzień Wiosny, Święto Szkoły, • Dzień Edukacji Narodowej, • Święto Niepodległości., Święto Konstytucji 3 Maja itp. 	dyrekcja, wychowawcy, opiekunowie i członkowie SU	zgodnie z potrzebami
7.	Otaczanie opieką i pomocą uczniów klas pierwszych.	wychowawcy, SU	IX
8.	Współpraca Samorządu Uczniowskiego z organizacjami społecznymi i religijnymi, fundacjami i stowarzyszeniami oraz środowiskiem lokalnym.	opiekunowie i członkowie SU	cały rok

9.	Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości organizowanych poza szkołą.	Poczet Sztandarowy, opiekunowie Pocztu,	wg potrzeb
10.	Prowadzenie Spółdzielni Uczniowskich. „Relaks” i „Wszyscy razem społem”.	opiekunowie spółdzielni	praca ciągła
11.	Włączenie uczniów do planowania i realizacji zadań wychowawczych szkoły.	Rada Pedagogiczna, SU	praca ciągła
12.	Współdziałanie uczniów w opracowywaniu i opiniowaniu wszelkich regulaminów porządkujących wewnętrzne życie szkoły.	dyrekcja, nauczyciele, SU	praca ciągła
13.	Zapewnienie przedstawicielom uczniów udziału w niektórych zebraniach Rad Pedagogicznych i Rad Rodziców z prawem zgłoszenia postulatów.	dyrektor, Przewodniczący Rady Rodziców.	praca ciągła
14.	Udział przedstawicieli uczniów w przyznawaniu nagród i wyróżnień oraz stosowaniu kar.	dyrektor, wychowawcy i samorządy klasowe	praca ciągła
15.	Współdziałanie przedstawicieli uczniów w przydzielaniu stypendiów i innych form pomocy materialnej.	dyrektor, wychowawcy, SU, pedagog	praca ciągła
16.	Umożliwienie przedstawicielom młodzieży udzielania poręczenia za uczniów którzy mają być ukarani.	dyrektor, wychowawcy, SU	praca ciągła
17.	Zajęcia wychowawcze na temat rozwiązywanie konfliktów, mediacji, budowania poczucia własnej wartości, asertywności, komunikacji interpersonalnej.	wychowawcy, pedagog, doradca zawodowy	cały rok
18.	Rozwiązywanie konfliktów między uczniami poprzez mediacje.	wychowawcy, pedagog	wg potrzeb
19.	Promowanie postawy szacunku do siebie, innych i otoczenia. Realizacja programu „Szacunek dla siebie, szacunek dla innych”.	wszyscy pracownicy szkoły, wychowawcy, nauczyciel, uczniowie, rodzice	cały rok

5. Indywidualizacja pracy wychowawczo – dydaktycznej z uczniem

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Analizowanie sytuacji uczniów i rozpoznawanie trudności.	wychowawcy, pedagog	cały rok
2.	Prowadzenie ewidencji uczniów posiadających opinie z PPP lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.	wychowawcy, pedagog, nauczyciele, dyrekcja, rodzice	cały rok
3.	Utworzenie Kart Ucznia, IPET, analiza form pomocy i ich realizacja.	wychowawca, nauczyciele	cały rok
4.	Udzielanie pomocy uczniom powracającym do szkoły po dłuższej nieobecności spowodowanej sytuacją losową: konsultacje przedmiotowe, przedłużanie terminów zaliczenia sprawdzianów, organizacja pomocy koleżeńskiej, itp.	nauczyciele, samorząd klasowy	wg potrzeb
5.	Pomoc uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym i pochodzącym z rodzin patologicznych: - współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi wychowawczą rolę szkoły (PPP, KPP, MGOPS, PCPR, kuratorzy, MKRPA, sąd), - zachęcanie do udziału w zajęciach organizowanych przez w/w instytucje, - indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami.	wychowawcy, pedagog, dyrekcja, rodzice	cały rok
6.	Organizowanie pomocy materialnej, w tym stypendiów, m.in. „Wyprawki szkolnej”, stypendium socjalnego itp.	pedagog, rodzice	IX-X
7.	Tworzenie warunków do osiągnięcia sukcesów z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji uczniów: organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, zachęcanie do udziału w konkursach, nagradzanie sukcesów.	nauczyciele, dyrekcja, SU	cały rok

6. Rozbudzanie aspiracji życiowych i przeciwdziałanie bierności społecznej.

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Stwarzanie uczniom możliwości prezentowania umiejętności, zainteresowań, hobby na lekcjach wychowawczych i przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych oraz imprezach klasowych i szkolnych.	wychowawcy, nauczyciele	cały rok
2.	Częstsze stosowanie pochwał wobec uczniów i klasy (przed klasą, na zebraniach rodziców, na apelach, również w formie pisemnej) i wpisanie ich do dziennika elektronicznego.	wychowawcy , nauczyciele, dyrekcja	cały rok
3.	Włączenie uczniów biernych do większej aktywności intelektualnej, artystycznej, sportowej i społecznej (konkursy, olimpiady, zawody, imprezy klasowe i szkolne).	nauczyciele	cały rok
4.	Przeprowadzenie warsztatów „Stres pod kontrolą”.	pedagog, pracownik PPP	I półrocze
5.	Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu dokonywanie przez uczniów świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, w tym doradztwo zawodowe.	doradca zawodowy	cały rok
6.	Wspieranie działalności wolontariackiej Szkolnej Służby Medycznej i organizowanych przez nią Akcji Krwiodawstwa.	dyrekcja, SU, opiekun SSM	cały rok
7.	Organizowanie akcji charytatywnych: Góra Grosza, zbiórka nakrętek, zbiórka żywności, itp.	SU, pedagog	wg potrzeb

7. Współpraca z rodzicami w zakresie wychowania

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	<p>Współpraca wychowawcza z rodzicami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie rodziców ze Statutem, WZO, Programem wychowawczo-Profilaktycznym podczas spotkań, ze wskazaniem na dostęp do dokumentów (strona WWW, biblioteka szkolna), • przeprowadzenie zaplanowanych spotkań z rodzicami, • indywidualne spotkania wychowawców i nauczycieli przedmiotowych z rodzicami. 	dyrekcja, wychowawcy	wg Planu Pracy Szkoły
2.	<p>Udzielanie pomocy pedagogicznej rodzicom poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prelekcję na spotkaniach ogólnych i klasowych, • wyświetlanie filmów o tematyce wychowawczej, • konsultacje pedagoga szkolnego, • współpracę z instytucjami wspomagającymi wychowawczą i dydaktyczną szkoły. 	pedagog, wychowawcy	wg Planu Pracy wg potrzeb
3.	<p>Włączenie rodziców do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielania pomocy w szkole w sprawach wychowawczych, • brania udziału w życiu klasy, • współorganizowaniu wycieczek, wypoczynku, turystyki, wieczorków, połówek, studniówek i zabaw. 	dyrekcja Rada Rodziców wychowawcy	wg potrzeb
4.	<p>Współpraca z rodzicami w zakresie wspomaganie szkoły w środki materialne przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowaniu wycieczek, obozów i biwaków. • zakupie pomocy dydaktycznych, • remontach i modernizacji szkoły. 	Rada Rodziców wychowawcy dyrekcja	praca ciągła
5.	<p>Przyznawanie wyróżnień specjalnych rodzicom – sponsorom i współorganizatorom pracy wychowawczej szkoły.</p>	dyrektor, Rada Pedagogiczna	wg potrzeb

8. Poprawa frekwencji na zajęciach lekcyjnych

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Systematyczna miesięczna analiza frekwencji uczniów.	wychowawcy	raz w miesiącu
2.	Przestrzeganie przez wychowawców zasad usprawiedliwiania nieobecności po uprzednim zapoznaniu z nimi rodziców.	wychowawcy, rodzice	cały rok
3.	Indywidualne rozmowy z uczniami niesystematycznie uczęszczającymi na zajęcia lekcyjne i ich rodzicami.	wychowawcy, pedagog, dyrekcja, rodzice	wg potrzeb
4.	Wyciąganie konsekwencji zgodnie ze Statutem Szkoły wobec uczniów, którzy mają dużą liczbę nieusprawiedliwionych nieobecności.	wychowawcy, dyrektor, rodzice	wg potrzeb
5.	Nagradzanie uczniów z najwyższą frekwencją pochwałami na forum szkoły i nagrodami rzeczowymi na koniec roku szkolnego.	wychowawcy, dyrekcja	na apelach, zebraniach z rodzicami

9. Przeciwdziałanie agresji i przemocy

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Zwrócenie uwagi na zagrożenia wpływające ze świata wirtualnego (uzależnienie od komputera i telewizji, telefonu komórkowego, pornografia, wpływ reklam, cyberprzemoc).	pedagog, wychowawcy, dyrekcja	cały rok
2.	Wyciąganie konsekwencji zgodnie ze Statutem Szkoły wobec uczniów, którzy przejawiają zachowania agresywne.	pedagog, wychowawcy, dyrekcja	cały rok
3.	Współpraca z kuratorami sądowymi, sądem rodzinnym i innymi odpowiednimi instytucjami wspomagającymi rodziców i uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
4.	Indywidualna pomoc uczniom przejawiającym agresję i doświadczającym jej.	pedagog	wg potrzeb
5.	Indywidualna pomoc rodzicom uczniów szczególnie agresywnych.	pedagog	wg potrzeb
6.	Umieszczanie informacji na temat agresji i przemocy w formie ulotek i gazetek ściennych.	pedagog	cały rok
7.	Przeciwdziałanie zjawiskom negatywnych zachowań młodzieży w miejscach publicznych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwianie młodzieży i rodziców na wszelkie przejawy braku kultury i agresji, • wskazywanie prawidłowych wzorów i autorytetów zachowań dla młodzieży, • tworzenie zdrowej rywalizacji poprzez organizowanie konkursów dotyczących zasad „savoir vivre”. 	dyrekcja nauczyciele, wychowawcy, pedagog	cały rok

8.	<p>Realizacja akcji „Bezpieczna +” poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjno-profilaktyczne prowadzone przez Straż Pożarną z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego, • działania edukacyjne w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni, • zakaz używania środków pirotechnicznych, • szkolenie dla nauczycieli i innych pracowników szkoły. 	<p>dyrekcja, Rada Pedagogiczna, pedagog Zespół ds. profilaktyki i bezpieczeństwa</p>	cały rok
9.	<p>Uczenie prawidłowego funkcjonowania w środowisku poprzez wyrabianie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poczucia własnej wartości, • umiejętności tworzenia hierarchii wartości, • umiejętności rozpoznawania i panowania nad własnymi emocjami. 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>	cały rok
10.	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów poprzez wykorzystanie monitoringu w celu zapobiegania zjawiskom przemocy i agresji na terenie szkoły.</p>	<p>dyrekcja Rada Pedagogiczna pedagog</p>	cały rok

10.Przeciwdziałanie uzależnieniom, cyberprzemocy

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Rozpoznanie zagrożenia środowiska szkolnego uzależnieniami (ankieta dla uczniów dotycząca uzależnień), analiza i zaplanowanie działań.	pedagog	XII
2.	Przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych dotyczących profilaktyki substancji psychoaktywnych min. NSP.	pedagog, wychowawcy, pielęgniarka	cały rok
3.	Realizacja programów profilaktycznych „Odłot” i „Korekta”.	pedagog, MKRPA	wg ustaleń z MKRPA
4.	Zapobieganie uzależnieniom od telefonów komórkowych – fonoholizm. Pogadanki na godzinach wychowawczych .	wychowawcy, pedagog	zgodnie z planem pracy wychowawcy
5.	Uwrażliwienie uczniów na zjawisko cyberprzemocy, sekstingu, groomingu. Spotkania z przedstawicielami policji.	wychowawcy, pedagog	zgodnie z potrzebami
6.	Prelekcje i pogadanki dla rodziców dotyczące problemów uzależnień, gromadzenie i uzupełnienie biblioteczek dla rodziców w materiały o tematyce uzależnień.	pedagog	cały rok
7.	Udział uczniów w konkursach profilaktycznych, np. „To nie jest bilet w jedną stronę – droga bez uzależnień”.	pedagog	X/XI
8.	Konkurs „Wiem wszystko o konsekwencjach zażywania substancji psychoaktywnych”.	pedagog	IV

9.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla osób przejawiających skłonności ku uzależnieniom poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • konsultacje z pedagogiem, • spotkania z terapeutami, • kierowanie do specjalistycznych poradni uzależnień, • umieszczanie informacji w gablotach i stronie internetowej szkoły o tel. zaufania. 	pedagog, wychowawcy	wg potrzeb
10.	Współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Kuratorami, instytucjami wspierającymi młodzież Kierowanie młodzieży do poradni specjalistycznych.	pedagog	cały rok
11.	Wykorzystanie monitoringu w celu identyfikowania i zapobiegania uzależnieniom na terenie szkoły (alkohol, tytoń, dopalacze, środki odurzające).	dyrekcja, nauczyciele, pedagog	cały rok

11. Propagowanie zdrowego stylu życia i działań ekologicznych

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Wykonywanie i interpretowanie testów przesiewowych.	pielęgniarka szkolna	cały rok
2.	Czynne poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi.	pielęgniarka szkolna, pedagog	cały rok
3.	Udzielanie pomocy przedlekarskiej.	pielęgniarka szkolna, szkolna służba medyczna, nauczyciele	wg potrzeb
4.	Cykl lekcji wychowawczych poświęconych dbałości o zdrowie, stresowi i radzeniu sobie z nim oraz higienie osobistej.	wychowawcy, pielęgniarka szkolna	cały rok
5.	Zajęcia profilaktyczne „Bezpieczne ferie, bezpieczne wakacje”.	wychowawcy, pedagog	I-II, VI
6.	Realizacja programów prozdrowotnych: profilaktyka nowotworowa, FAS.	pedagog, pielęgniarka szkolna	cały rok
7.	Zachęcanie do aktywnego wypoczynku poprzez organizację zajęć sportowych w szkole oraz przedstawienie oferty sportowej OSIR-u, LDK-u i MDK-u.	nauczyciele wf-u, samorząd szkolny	cały rok
8.	Podejmowanie tematyki prozdrowotnej w ramach programów nauczania przedmiotów (wychowanie do życia w rodzinie, biologia, edukacja dla bezpieczeństwa, języki obce, chemia, wychowanie fizyczne).	nauczyciele przedmiotów	cały rok
9.	Poruszanie na lekcjach wychowawczych i przedmiotach tematyki ekologicznej (biologia, geografia, języki obce).	nauczyciele przedmiotów	cały rok
10.	Właściwe korzystanie ze sprzętu audio- uwrażliwienie młodzieży na problemy ze słuchem ze względu na nagminne korzystanie ze słuchawek na uszach.	nauczyciele, pedagog	cały rok
11.	Zajęcia profilaktyczne w ramach Światowego Dnia Walki z AIDS.	pedagog, wychowawcy	XII

12.	Organizowanie akcji promujących zdrowy styl życia: gazetki, pogadanki, projekcje filmów, konkursy, wprowadzanie programów prozdrowotnych.	wychowawcy pielęgniarka pedagog, nauczyciele wdż	praca ciągła
13.	Zapobieganie złemu odżywianiu– konkurs „Wiem co jem” w ramach Światowego Dnia Zdrowia.	nauczyciele, pedagog	II semestr
14.	Organizacja obchodów „Światowego Dnia Wody”.	nauczyciele	III

12. Wychowanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym i rekreacji

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Wychowanie młodzieży w poczuciu uczciwości, odpowiedzialności, poczucia godności, honoru, dobrych obyczajów, optymizmu, aktywności życiowej, skuteczności działania i asertywności.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	cały rok
2.	Organizowanie czasu wolnego; <ul style="list-style-type: none"> • współpraca szkoły z LDK i MDK, • wyjazdy klas do teatrów, kin, itp. • propagowanie czytelnictwa, • udział młodzieży w przeglądach artystycznych, konkursach recytatorskich, krasomówczych, muzycznych, plastycznych. 	nauczyciele Samorząd Uczniowski bibliotekarz	cały rok
3.	Rozwijanie talentów sportowych młodzieży poprzez udział w zawodach i turniejach sportowych.	nauczyciele w-f	cały rok
4.	Prowadzenie sportowych zajęć pozalekcyjnych poprzez działalność: <ul style="list-style-type: none"> • szkolnego klubu sportowego (koszykówka, piłka nożna, siatkówka), • prowadzenie sklepiku sportowego w celu pozyskiwania środków materialnych na działalność sportową. 	nauczyciele w-f opiekunowie szkolnego klubu sportowego	cały rok
5.	Organizowanie wycieczek krajoznawczych i rajdów.	wychowawcy nauczyciele	zgodnie z potrzebami

13. Wychowanie patriotyczne i moralne

Lp.	Zadania i formy realizacji programu	Odpowiedzialni	Termin
1.	Wpajanie szacunku do godła, symboli narodowych, symboli szkolnych, hymnu narodowego i szkolnego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • uświetnianie ważniejszych uroczystości szkolnych odśpiewaniem hymnu narodowego i szkolnego, • udział szkolnego Pocztu Sztandarowego w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych. 	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy członkowie i opiekunowie Pocztu Sztandarowego	cały rok, zgodnie z harmonogramem
2.	Angażowanie i udział młodzieży w organizowanych w szkole i środowisku lokalnym uroczystościach o charakterze patriotycznym z okazji ważnych rocznic państwowych i regionalnych.	dyrekcja nauczyciele WOS wychowawcy	wg potrzeb
3.	Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy: <ul style="list-style-type: none"> • historia i kultura narodu polskiego, • prezentacja informacji na temat wybranych państw Europy, • kształtowanie postaw i wartości proeuropejskich, • wymiany młodzieży. 	wychowawcy nauczyciele: WOS, historii, geografii, WOK, informatyki, bibliotekarze	cały rok,
4.	Poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej praw człowieka w oparciu o Powszechną Deklarację Praw Człowieka i Obywatela, Konwencję Praw Dziecka oraz chrześcijański system wartości ze zwróceniem uwagi na: <ul style="list-style-type: none"> • wolność myśli, sumienia, wyznania, • tolerancję, • odpowiedzialność wobec norm prawnych i moralnych. 	nauczyciele wychowawcy katecheci	cały rok,
5.	Kształtowanie porządnego i aktywnego człowieka poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznawanie z bieżącymi problemami życia społecznego kraju i świata, • udział młodzieży w otwartych spotkaniach organizowanych przez samorząd terytorialny np.: sesjach Rady Miejskiej, Rady Powiatu, • zapoznawanie z możliwościami rozwojowymi miasta. 	nauczyciele WOS, historii, wychowawcy klas, doradca zawodowy	cały rok
6.	Zapoznawanie młodzieży z dziedzictwem kulturowym regionu (zabytki, obyczaje, stroje, symbole) m.in. w trakcie wycieczek i wyjazdów. Udział uczniów w konferencjach naukowych dotyczących historii i tradycji regionu.	nauczyciele WOK, WOS i historii	cały rok

14. Wychowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu gospodarczym kraju

Lp.	Zadania i formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy: <ul style="list-style-type: none"> sondowanie potrzeb na rynku pracy, spotkania z przedstawicielami Wojewódzkiego Urzędu Pracy. 	dyrekcja, doradca zawodowy, kierownik szkolenia praktycznego	cały rok
2.	Wychowanie młodzieży w duchu szacunku do pracy poprzez: <ul style="list-style-type: none"> odpowiedzialność i solidność wykonywanej pracy, uświadomienie wartości płynących z wykonywanej pracy, uświadomienie możliwości samorealizacji poprzez pracę, przygotowanie młodzieży do możliwości ustawicznego kształcenia, zdobywania wiedzy i umiejętności w różnych dziedzinach życia. 	nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy	cały rok
3.	Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu przez: <ul style="list-style-type: none"> zapoznanie uczniów klas III i IV z rodzajami szkół wyższych i pomaturalnych, uczestnictwo młodzieży w dniach otwartych uczelni, zapoznanie uczniów z formami poszukiwania pracy, uczestnictwo uczniów klas III i IV w szkoleniach w zakresie praw i obowiązków pracowników, przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy. 	nauczyciele, wychowawcy, kierownik szkolenia praktycznego, pedagog, doradca zawodowy	cały rok
4.	Uczenie młodzieży przedsiębiorczości poprzez: <ul style="list-style-type: none"> działalności spółdzielni uczniowskich, wycieczki na targi pracy, działalność Szkolnego Koła Przedsiębiorczości, Dzień Przedsiębiorczości. 	nauczyciele przedsiębiorczości, opiekunowie spółdzielni uczniowskich, doradca zawodowy	cały rok
5.	Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie: <ul style="list-style-type: none"> negocjacje, mediacje podejmowanie decyzji grupowych, rozwiązywanie konfliktów. 	wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy	cały rok
6.	Współpraca szkoły z lokalnymi zakładami pracy w zakresie praktyk uczniowskich.	kierownik szkolenia praktycznego, Dyrektor,	cały rok

7.	<p>Wdrażanie uczniów do podejmowania samodzielnych starań na rzecz samorozwoju, zwiększenia motywacji do rozwijania zainteresowań zawodowych, wzrost samooceny i aktywności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w różnego rodzaju konkursach z przedmiotów zawodowych, • udział w zajęciach rozwijających zainteresowania, • udział w wycieczkach zawodoznawczych, • udział w zajęciach dodatkowych. 	dyrekcja, nauczyciele, Samorząd Uczniowski, doradca zawodowy	cały rok
8.	<p>Utworzenie klas pod patronatem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dzień SGH w ZSZ, • Dzień Otwarty SGH. 	dyrekcja, nauczyciele przedmiotów ekonomicznych, wychowawcy	zgodnie z terminarzem

Przewidywane efekty i ewaluacja

Przewidywane efekty realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Praca wychowawców jest efektywniejsza a tym samym poznawanie potrzeb i warunków socjalnych uczniów jest dokładniejsze.
2. Na każdej lekcji uwzględniana jest problematyka wychowawcza.
3. Współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym jest ściślejsza niż dotąd.
4. Uczniowie biorą aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych.
5. Uczniowie, rodzice i nauczyciele znają i stosują zadania zawarte w podstawowych dokumentach szkolnych.
6. Szkoła współpracuje w zakresie profilaktyki z: GOPS-em, MOPS-em, Poradnią Psychologiczno– Pedagogiczną w Lidzbarku Warmińskim, Komendą Powiatową Policji, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem, Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną.
7. W bibliotece szkolnej znajdują się materiały z zakresu profilaktyki dostępnych dla środowiska szkolnego.
8. Uczniowie są świadomi zagrożeń wynikających z uzależnień.
9. Rodzice znają zagrożenia młodzieży, uczestniczą w realizacji programu profilaktyki.
10. Wychowawcy prowadzą lekcje wychowawcze o tematyce profilaktycznej.
11. Szkoła posiada ofertę zajęć pozalekcyjnych zgodną z potrzebami uczniów.
12. Uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczą w przedsięwzięciach ekologicznych na rzecz środowiska.
13. Uczniowie są pozytywnie nastawieni wobec siebie i innych ludzi oraz wykazują się umiejętnościami radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
14. Uczniowie i rodzice chętnie i aktywnie uczestniczą w promocji zdrowego stylu życia.
15. Nauczyciele, uczniowie, rodzice na bieżąco omawiają i oceniają efekty realizacji programu.

Ewaluacja obejmie diagnozę wybranych zadań wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli.

Ewaluacja prowadzona będzie poprzez:

- 1) Obserwację zachowań uczniów na przestrzeni roku szkolnego,
- 2) Wywiady z rodzicami uczniów w temacie prowadzonych badań,
- 3) Przeprowadzania badań ankietowych wśród uczniów, nauczycieli oraz rodziców,
- 4) Analizę dokumentacji np. protokoły z posiedzeń szkolnych, sprawozdania wychowawców klas, sprawozdania pedagoga, dzienniki lekcyjne.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ ZAWODOWYCH
W LIDZBARKU WARMIŃSKIM

Lidzbark Warmiński, wrzesień 2017 r.

Diagnoza w zakresie występowania w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka dotycząca uczniów, rodziców, nauczycieli i wychowawców.

Wprowadzenie

E-uzależnienie wśród dzieci i młodzieży jest szczególnie ważnym i niepokojącym zjawiskiem. Według badań NIK zjawisko e-uzależnienia nasila się i dotyka coraz młodszych użytkowników nowoczesnych technologii. Opublikowany raport „Mowa nienawiści, mowa pogardy” przez Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego wykazuje, że mowa nienawiści króluje przede wszystkim w Internecie. Aż 96% przebadanych młodych ludzi zadeklarowało, że styka się w sieci z hejterskim językiem wobec innych. Możliwość bycia w sieci anonimowym skutkuje coraz większą skalą pojawienia się mowy nienawiści.

Ogromnym problemem wśród uczniów stają się palenie tytoniu. Ministerstwo Zdrowia na podstawie Raportu WHO podaje, że w Polsce około 50% nastolatków w wieku 13-15 lat ma za sobą pierwszą próbę palenia papierosów, a 40% młodych ludzi w wieku powyżej 18 lat pali nałogowo.

Diagnoza środowiska szkolnego została przeprowadzona w oparciu o:

- Analizę środowiska szkolnego (karty informacyjne o uczniu),
- Przeprowadzoną ewaluację - Diagnoza postaw etycznych i wybranych wartości, które kierują postępowaniem uczniów (ankieta skierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli),
- Ankietę skierowaną do uczniów dotyczącą cyberprzemocy,
- Wyniki ewaluacji wewnętrznej,
- Opracowanie działań do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- Analizę dokumentacji wychowawców,
- Analizę dokumentacji pedagoga szkolnego,
- Obserwacje zachowań uczniów podczas przerw i lekcji.

Źródła informacji

- Ewaluacja wewnętrzna - Diagnoza postaw etycznych i wybranych wartości, które kierują postępowaniem uczniów (ankieta skierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli),
- Raport NIK z 23.12.2016 r. o przeciwdziałaniu e-uzależnieniu dzieci i młodzieży,
- Raport o mowie nienawiści z 3.04.2017 r. – Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Fundację imienia Stefana Batorego,
- Zapisy w dzienniku Librus w roku szkolnym 2016/2017,
- Protokoły z zebrań rady pedagogicznej w roku szkolnym 2016/2017.

Uwarunkowania e-uzależnień, mowy nienawiści, palenia tytoniu, oraz mało rozpowszechnionej idei wolontariatu i nieokazywania szacunku w relacji uczeń-uczeń, uczeń-nauczyciel.

Szkolny zespół badawczy prowadzący analizę bazując na danych własnych oraz zewnętrznych, wskazał na kilka obszarów warunkujących występowanie powyższych problemów.

Czynniki ryzyka:

- Lokalne środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowań,
- Czynniki związane z charakterystyką i problemami występującymi w rodzinie,
- Czynniki związane z realizacją ról rodzicielskich,
- Trudności ze skupieniem uwagi czy niski poziom inteligencji, zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców, które są jedną z przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- Presja grupy rówieśniczej, w której normą są zachowania dysfunkcyjne,
- Wpływ mediów.

Czynniki chroniące:

- Budowanie pozytywnych więzi ze szkołą, relacji nauczyciel-uczeń, uczeń - nauczyciel
- Integracja zespołu klasowego.
- Zainteresowanie nauką.
- Dezaprobatą rówieśników i nauczycieli wobec zachowań negatywnych, odbiegających od norm społecznych.
- Wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania pomocy,
- Oferta zajęć pozalekcyjnych.

Narzędzia badawcze:

- Kwestionariusz ankiety do uczniów, rodziców, nauczycieli,
- Karta obserwacji ucznia,
- Dziennik Librus,
- Protokoły rad pedagogicznych ,
- Analiza dokumentów zewnętrznych:
  - Ewaluacja wewnętrzna - Diagnoza postaw etycznych i wybranych wartości, które kierują postępowaniem uczniów (ankieta skierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli),
  - Raport NIK z 23.12.2016 r. o przeciwdziałaniu e-uzależnieniu dzieci i młodzieży,
  - Raport o mowie nienawiści z 03.04.2017 r. – Centrum Badań nad Uprzedzeniami na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz Fundację imienia Stefana Batorego.

Identyfikacja problemów- środowisko szkolne (uczniowie):

Problem: cyberprzemoc

Na podstawie ankiety skierowanej do uczniów klas II, uzyskano następujące informacje: 14% uczniów było ofiarą hejtu w cyberprzestrzeni, 8% uczniów nękanie poprzez SMS, 2,8% uczniów cały swój wolny czas poświęca na surfowanie w sieci, 3,2% uczniów korzysta z internetu w celach edukacyjnych, 6,6% respondentów Internet wykorzystuje do gier. W roku szkolnym 2016/2017 dwóch uczniów zostało ukaranych naganą dyrektora za cyberprzemoc.

Problem: palenie tytoniu

Na podstawie dokumentacji pedagoga szkolnego, informacji wychowawców klas i zapisów w dzienniku lekcyjnym stwierdzono, że problem palenia tytoniu dotyczy sporej części uczniów szkoły np.: 60,71% uczniów klasy I w stwierdziło, że pali papierosy nałogowo.

Problem: nagminne korzystanie z telefonów komórkowych,

Po dokonaniu analizy dokumentacji szkolnej, zapisów w dzienniku szkolnym (uwagi negatywne – 669, część z nich dotyczyła korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych podczas lekcji), stwierdzono nagminne korzystanie z telefonów komórkowych podczas zajęć lekcyjnych.

Problem: niska kultura osobista, niespektowanie norm społecznych

W roku szkolnym 2016/2017 odnotowano w dzienniku 669 uwag negatywnych dotyczących łamania zasad zawartych w statucie szkoły. Udzielono nagan wychowawcy - 90, nagan dyrektora - 37. W technikum 7 uczniów otrzymało na koniec roku szkolnego ocenę z zachowania naganą, w zasadniczej szkole zawodowej – 13. Uwagi w dzienniku dotyczyły odmowy wykonania poleceń nauczyciela, braku chęci pracy na lekcji, niekulturalnego zachowania w stosunku do nauczycieli i innych uczniów. Na podstawie przeprowadzonej ankiety dotyczącej postaw etycznych i moralnych uczniowie oraz nauczyciele stwierdzili, że w niewystarczającym stopniu uczniowie okazują szacunek członkom społeczności szkolnej (uczniowie-uczniom, uczniowie –nauczycielom i innym pracownikom szkoły). Ocenili na 1,7 (w skali do 3).

Problem: Uczniowie z opiniami i orzeczeniami z poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

5 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

25 uczniów z opiniami o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia.

Problem: mało upowszechniona idea wolontariatu, dobroczynności

Na podstawie przeprowadzonej ankiety dotyczącej postaw etycznych i wybranych wartości, uczniowie ocenili, że sami wspierają wolontariat i dobroczynność w niewystarczającym stopniu – 1,9 (w skali do 3).

Wnioski i zalecenia dotyczące szkoły

Analiza czynników ryzyka oraz czynników chroniących pozwoliła nam na stworzenie ogólnych wytycznych dotyczących działalności szkoły w zakresie przeciwdziałania: e-uzależnieniu, cyberprzemocy, palenia tytoniu, nagminnego korzystania z telefonów komórkowych, niskiej kulturze osobistej uczniów, wyrównaniu szans edukacyjnych uczniów z orzeczeniami i opiniami oraz propagowania idei wolontariatu, dobroczynności, okazywania szacunku w szczególności w relacjach między młodzieżą.

Podzielone one zostały podmiotowo według poszczególnych grup członków społeczności szkolnej (uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne).

Praca w poszczególnych grupach odbywać się będzie według działalności wychowawczej, informacyjnej i edukacyjnej oraz profilaktycznej.

Uczniowie:

- Udzielanie pomocy koleżeńskiej.
- Upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów, promowanie wolontariatu.
- Organizowanie akcji charytatywnych.
- Angażowanie uczniów do podejmowania decyzji w szkole, aktywizacja Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych.
- Przestrzeganie Statutu Szkoły.

Nauczyciele:

- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom.
- Monitorowanie respektowania przez uczniów norm społecznych.
- Monitorowanie przestrzegania Statutu Szkoły przez uczniów.
- Uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów.
- Realizacja edukacji zdrowotnej w szkole w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
- Zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- Organizowanie konkursów, wycieczek.

Rodzice:

- Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla rodziców.
- Włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole oraz ważnych wydarzeń, działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły.
- Upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców.

Środowisko lokalne:

- Współpraca szkoły z instytucjami i podmiotami wspierającymi działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły.

Zakładane rezultaty

- Podniesienie wiedzy uczniów na temat negatywnego wpływu nikotyny na zdrowie człowieka,
- Doskonalenie umiejętności uczniów dotyczących podejmowania asertywnych zachowań w sytuacji presji rówieśniczej związanej z używaniem papierosów, alkoholu i substancji psychoaktywnych,
- Uświadomienie uczniom na jakie zagrożenia są narażeni korzystając z internetu i jakie konsekwencje prawne wynikają z cyberprzemocy,
- Efektywna realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego wzmacniająca czynniki chroniące i osłabiające czynniki ryzyka.